

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
& ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»

Αθήνα, 4 Σεπτεμβρίου 2013
Αριθ. Πρωτ: 9010

ΘΕΜΑ: «Προκήρυξη του 23^{ου} Εισαγωγικού Διαγωνισμού της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.)»

Π Ρ Ο Κ Η Ρ Υ Ξ Η

Η Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων (ΚΕΕ) έχοντας υπ' όψιν :

- 1) Τις διατάξεις :
  - α) των άρθρων 1, 5, 15, 15^α, 17, 18, 19, 20, 21 και 24 του Π.Δ. 57/2007 (ΦΕΚ 59/Α/14.3.2007), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
  - β) του άρθρου 6 του Ν. 3863/15.07.2010 «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις» (ΦΕΚ 115/Α/2010)
- 2) Τις αριθ. ΔΙΕΚ/ΤΜ.Β/Φ.5/5745/21.3.2002 και ΔΙΕΚ/ΤΜ.Β/Φ.5/4692/8.4.2003 αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με θέμα : «Ρύθμιση διαδικαστικών θεμάτων διεξαγωγής του εισαγωγικού διαγωνισμού της Ε.Σ.Δ.Δ.». (ΦΕΚ 372/Β/26.3.2002 και ΦΕΚ 436/Β/11.4.2003)
- 3) Την αριθ. ΔΙΕΚ/ΤΜ.Β/Φ.8/21137/01.11.2011 απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με θέμα : «Σύσταση Τμήματος της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.)» (ΦΕΚ 2455/Β/02.11.2011) όπως διορθώθηκε και ισχύει (ΦΕΚ 2835/Β/15.12.2011)
- 4) Την αριθ. ΔΙΕΚ/ΤΜ.Β/Φ.8/21139/1.11.2011 απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με θέμα : «Έγκριση της απόφασης για τον καθορισμό των εξεταζόμενων μαθημάτων και των γνωστικών πεδίων κατά το προκαταρκτικό και τελικό στάδιο του εισαγωγικού διαγωνισμού της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.), τον προσδιορισμό της εξεταστέας ύλης και τη διαδικασία διεξαγωγής του διαγωνισμού» (ΦΕΚ 2455/Β/2.11.2011)
- 5) Την αριθ. 170/11.1.2012 απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με θέμα : «Ανασυγκρότηση της επιτροπής επιλογής θεμάτων του Εισαγωγικού Διαγωνισμού της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.» (ΦΕΚ 28/Β/19.01.2012)

- 6) Την αριθ. 171/11.1.2012 απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με θέμα : «Ανασυγκρότηση Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων (Κ.Ε.Ε.) του άρθρου 17 του Π.Δ. 57/2007» (ΦΕΚ 28/Β/19.01.2012) όπως τροποποιήθηκε με την αριθ. ΔΙΕΚ/ΤΜ.Β/Φ.7/22083 απόφαση της Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με θέμα : «Τροποποίηση της αριθμ. 171/11.1.2012 απόφασης «Ανασυγκρότηση Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων (Κ.Ε.Ε.) του άρθρου 17 του π.δ. 57/2007»» (ΦΕΚ 1953/Β/12.08.2013)
- 7) Την αριθ. ΔΙΕΚ/ΤΜ.Β/Φ.8/8400/3.7.2013 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης & Οικονομικών με θέμα : «Καθορισμός αριθμού εισακτέων στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.)» (ΦΕΚ 1713/Β/11.07.2013)
- 8) Την αριθ. ΔΙΕΚ/ΤΜ.Β/Φ.8/9940/29.7.2013 απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με θέμα : «Καθορισμός υπηρεσιών διάθεσης των αποφοίτων της 23ης εκπαιδευτικής σειράς της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. για διορισμό σε θέσεις διοικητικών υπαλλήλων» (ΦΕΚ 1929/Β/09.08.2013)
- 9) Την αριθ. ΔΙΕΚ/ΤΜ.Β/Φ.7/12490/26.08.2013 απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με θέμα : «Ορισμός Προέδρου, μελών, ειδικών επιστημόνων, ειδικών εισηγητών επί θεμάτων διαδικασίας και γραμματέων της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων (Κ.Ε.Ε) για τη διενέργεια του 23^{ου} εισαγωγικού διαγωνισμού της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.)» (ΑΔΑ ΒΛΩΝΧ-Η1Δ)
- 10) Την αριθ. ΔΙΕΚ/ΤΜ.Β/Φ.7/23910/30.08.2013 απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με θέμα : «Τροποποίηση της με αριθ. ΔΙΕΚ/ΤΜ.Β/Φ.7/12490/26.08.2013 απόφασης «Ορισμός Προέδρου, μελών, ειδικών επιστημόνων, ειδικών εισηγητών επί θεμάτων διαδικασίας και γραμματέων της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων (Κ.Ε.Ε) για τη διενέργεια του 23^{ου} εισαγωγικού διαγωνισμού της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.)»» (ΑΔΑ ΒΛΩ8Χ-9Σ9)

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

1. Προκηρύσσει τη διενέργεια του 23^{ου} Εισαγωγικού Διαγωνισμού για την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.).
2. Ο συνολικός αριθμός εισακτέων στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α. για την 23^η εκπαιδευτική σειρά ορίζεται στους εκατό (**100**), για το Τμήμα Διοίκησης και Οικονομικής Διαχείρισης.
3. Οι υπηρεσίες στις οποίες θα διατεθούν για διορισμό σε θέσεις διοικητικών υπαλλήλων οι απόφοιτοι της 23^{ης} εκπαιδευτικής σειράς της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης του τμήματος Διοίκησης και Οικονομικής Διαχείρισης, καθορίζονται ως ακολούθως:

Τμήμα Διοίκησης και Οικονομικής Διαχείρισης (σύνολο θέσεων 100)

Α/Α	ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ
1.	Υπουργείο Εξωτερικών	2
2.	Υπουργείο Οικονομικών	
	Υπουργείο Οικονομικών – Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής – Γενικό Λογιστήριο του Κράτους	7
	Υπουργείο Οικονομικών- Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων – Δ/ση Διοικητικού	4
	Υπουργείο Οικονομικών – Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων – Διεύθυνση Προσωπικού Δ.Ο.Υ.	8
	Υπουργείο Οικονομικών – Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων – Διεύθυνση Προσωπικού Γενικού Χημείου του Κράτους	2
	Υπουργείο Οικονομικών – Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων – Κεντρική Υπηρεσία Σ.Δ.Ο.Ε.	4
	Υπουργείο Οικονομικών – Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων – Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης	4
	Υπουργείο Οικονομικών – Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων – Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων	4
3.	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας – Αττική Γ.Ε.Σ. – Γ.Ε.Ν.	2
4.	Υπουργείο Εσωτερικών	
	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής	5
	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου (Έδρα Πειραιάς)	1
	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας (Εύβοια)	1
	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης	2
	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης	3
	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου	2
5.	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας	
	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας – Γενική Γραμματεία Καταναλωτή	4
	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας – Τομέας Οικονομίας	4
	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας – Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας	4
	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας – Γενική Γραμματεία Εμπορίου (κεντρική υπηρεσία)	3
	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας – Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος	5
6.	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας	
	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας – Κεντρική Υπηρεσία	1
	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας – Γενική Γραμματεία Πρόνοιας – Γενική Διεύθυνση Πρόνοιας	4
	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας – Ο.Α.Ε.Δ. Διοίκηση	2
	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας – Ο.Γ.Α.	2

	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας – Σ.Ε.Π.Ε. – Τμήμα Κοινωνικής Επιθεώρησης Κορίνθου	1
7.	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – Κεντρική Υπηρεσία	1
8.	Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων	
	Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων – Γενική Γραμματεία Μεταφορών	3
	Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων – Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων	3
9.	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής	4
10.	Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	3
11.	Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη	
	Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη – ΕΛ.ΑΣ.	1
	Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη – Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας	1
12.	Υπουργείο Τουρισμού – Ε.Ο.Τ.	1
13.	Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου	2
	ΣΥΝΟΛΟ	100

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό

1. Στο διαγωνισμό μπορούν να λάβουν μέρος ιδιώτες και υπάλληλοι δημοσίων υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ. και Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού.
2. Οι υποψήφιοι πρέπει να είναι κάτοχοι πτυχίου ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος (πανεπιστημιακού ή τεχνολογικού τομέα) της ημεδαπής ή ισότιμου πτυχίου της αλλοδαπής, (η ισοτιμία αποδεικνύεται από βεβαίωση του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης, (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.)) και να συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις διορισμού σε δημόσια υπηρεσία, που ορίζονται στα άρθρα 4, 5, 6, 7 και 8 του Υπαλληλικού Κώδικα που κυρώθηκε με το Ν. 3528/07 «Κύρωση Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» (ΦΕΚ 26/Α/9.2.2007), (ήτοι να έχουν την ελληνική ιθαγένεια ή να είναι πολίτες κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές υποχρεώσεις ή να έχουν απαλλαγεί νόμιμα από αυτές, να είναι υγιείς και να μην έχουν καταδικαστεί για κακούργημα και σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, απιστία δικηγόρου, δωροδοκία, καταπίεση, απιστία περί την υπηρεσία, παράβαση καθήκοντος, καθ' υποτροπή συκοφαντική δυσφήμιση, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής ή να μην έχουν παραπεμφθεί για τα ίδια αδικήματα με τελεσίδικο βούλευμα, ή να μην έχουν στερηθεί λόγω καταδίκης, τα πολιτικά τους δικαιώματα και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή, ή να μην τελούν υπό στερητική ή επικουρική συμπαράσταση). Η εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων, πρέπει να έχει συντελεστεί μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων. Σημειώνεται ότι δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό έχουν οι Βορειοηπειρώτες, οι ομογενείς αλλοδαποί προερχόμενοι εκ Κωνσταντινουπόλεως και εκ των νήσων Ίμβρου και Τενέδου και οι Κύπριοι ομογενείς, σύμφωνα με τα άρθρα 1, 2 και 3 του Ν.Δ. 3832/58 (ΦΕΚ 128/Α/58).

3. Δεν έχουν δικαίωμα να λάβουν μέρος στο διαγωνισμό της Σχολής οι απόφοιτοι της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. (Ε.Σ.Δ.Δ. ή Ε.Σ.Τ.Α.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ Αίτηση συμμετοχής - προθεσμία υποβολής

Ο υποψήφιος **καταχωρεί ηλεκτρονικά** στην ιστοσελίδα www.ekdd.gr στο σύνδεσμο Εισαγωγικός Διαγωνισμός την αίτηση συμμετοχής στο διαγωνισμό και εν συνεχεία **υποβάλλει ή ταχυδρομεί επί αποδείξει** στο Τμήμα Διοικητικής και Εκπαιδευτικής Υποστήριξης της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., (Πειραιώς 211 και Θράκης 2 Τ.Κ. 177 78 ΤΑΥΡΟΣ), την εκτυπωμένη και **υπογεγραμμένη** αίτηση συμμετοχής στο διαγωνισμό εντός αποκλειστικής προθεσμίας που ορίζεται από **την Τρίτη 10 Σεπτεμβρίου 2013** έως και **τη Δευτέρα 30 Σεπτεμβρίου 2013**. Με την αίτηση συνυποβάλλονται απαραίτητως :

A) Από τους ιδιώτες:

- α) Τίτλος σπουδών, (πρωτότυπος ή επικυρωμένο φωτοαντίγραφο)
- β) Επικυρωμένο φωτοαντίγραφο της αστυνομικής ταυτότητας και
- γ) Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α΄) στην οποία δηλώνονται:
  - i. Η εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων ή η νόμιμη απαλλαγή από αυτές, ο Δήμος ή η Κοινότητα εγγραφής στα Μητρώα Αρρένων και ο αριθμός Στρατιωτικού Μητρώου –για τους άνδρες.
  - ii. Η απουσία στο πρόσωπο του αιτούντος κωλύματος για διορισμό σε δημόσια θέση.
  - iii. Η γνώση και η αποδοχή εκ μέρους του αιτούντος των όρων της προκήρυξης.
 (Τα ανωτέρω ισχύουν αναλόγως για τους πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

B) Από τους υπαλλήλους δημοσίων υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ. και Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού:

- α) Τίτλος σπουδών, (πρωτότυπος ή επικυρωμένο φωτοαντίγραφο)
- β) Επικυρωμένο φωτοαντίγραφο της αστυνομικής ταυτότητας
- γ) Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α΄) στην οποία δηλώνονται:
  - i. Η απουσία στο πρόσωπο του αιτούντος της ιδιότητας του αποφοίτου της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. (Ε.Σ.Δ.Δ. ή Ε.Σ.Τ.Α.).
  - ii. Η γνώση καθώς και η αποδοχή εκ μέρους του αιτούντος των όρων της προκήρυξης.
- δ) Βεβαίωση υπηρεσίας στο Δημόσιο από την αρμόδια μονάδα της υπηρεσίας που ανήκουν.

Δεν θα γίνουν δεκτές:

- A) αιτήσεις που θα καταχωρηθούν μόνο ηλεκτρονικά.
- B) αιτήσεις που έχουν καταχωρηθεί ηλεκτρονικά εμπρόθεσμα και δεν έχουν υποβληθεί εκτυπωμένες και υπογεγραμμένες από τον αιτούντα ή ταχυδρομηθεί επί αποδείξει μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά εντός της οριζόμενης αποκλειστικής προθεσμίας ήτοι μέχρι τις **30 Σεπτεμβρίου 2013**.

2. Οι υποψήφιοι με έλλειψη φυσικών σωματικών δεξιοτήτων οφείλουν να υποβάλλουν μαζί με την αίτησή τους πέραν των δικαιολογητικών που απαιτούνται από την προκήρυξη και τα ακόλουθα πρόσθετα δικαιολογητικά:

α) Βεβαίωση εν ισχύ από τις υγειονομικές επιτροπές του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.ΠΑ) ή βεβαίωση πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής του άρθρου 165 του Υπαλληλικού Κώδικα (Ν. 3528/2007, ΦΕΚ 26/Α/07), από την οποία προκύπτει η συγκεκριμένη κατά περίπτωση πάθηση, η αδυναμία συμμετοχής σε γραπτή διαγωνιστική διαδικασία και η πιστοποίηση της φυσικής καταλληλότητας του υποψηφίου να ασκήσει τα καθήκοντα της θέσης για την κατάληψη της οποίας πρόκειται να διαγωνιστεί.

β) Προκειμένου περί υποψηφίων που πάσχουν από δυσλεξία επιπλέον ειδική διαγνωστική έκθεση Ιατροπαιδαγωγικού Κέντρου από την οποία να προκύπτει ότι η επίδοσή τους στα μαθήματα δεν είναι δυνατόν να ελεγχθεί με γραπτές εξετάσεις.

3. Στην αίτηση αναγράφεται υποχρεωτικά η ξένη γλώσσα στην οποία επιθυμεί να εξεταστεί ο υποψήφιος.

4. Η Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων (Κ.Ε.Ε.) είναι το υπεύθυνο όργανο για τη διενέργεια του εισαγωγικού διαγωνισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Στάδια και διαδικασία του διαγωνισμού

Ο διαγωνισμός της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. διενεργείται σε δύο στάδια, το προκαταρκτικό και το τελικό.

1. Το προκαταρκτικό στάδιο περιλαμβάνει υποχρεωτική γραπτή δοκιμασία των υποψηφίων στα παρακάτω μαθήματα:

- Οργάνωση και Λειτουργία του Κράτους
- Πολιτική Οικονομία και Δημόσια Οικονομική

2. Το τελικό στάδιο περιλαμβάνει:

1. Υποχρεωτική γραπτή δοκιμασία με ανάπτυξη θέματος στο γνωστικό πεδίο της Δημόσιας Διοίκησης.
2. Την παρουσίαση από τον υποψήφιο σε πενταμελή εξεταστική επιτροπή, οριζόμενη από την Κ.Ε.Ε., ενός φακέλου με οποιοδήποτε επίκαιρο θέμα ή πρόβλημα σχετικό με το γνωστικό πεδίο που έχει επιλέξει ο υποψήφιος από τον Πίνακα γνωστικών πεδίων που ακολουθεί. Η παρουσίαση είναι γραπτή και προφορική με στόχο τη διακρίβωση των συνθετικών και αναλυτικών ικανοτήτων του υποψηφίου και βαθμολογείται από την αρμόδια επιτροπή.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ

1. Περιβάλλον – Ποιότητα Ζωής
2. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις
3. Εφαρμοσμένη Πληροφορική
4. Κοινωνική Διοίκηση
5. Οικονομική του Χώρου και Περιφερειακή Πολιτική

3. Εξέταση του υποψηφίου σε μια ξένη γλώσσα που επιλέγει μεταξύ της αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής, ισπανικής και ιταλικής. Η εξέταση είναι γραπτή και προφορική. Η γραπτή εξέταση συνίσταται σε γραφή με υπαγόρευση ξένου κειμένου και τη μετάφρασή του στην ελληνική, καθώς και στη μετάφραση ελληνικού κειμένου στην ξένη γλώσσα. Η προφορική εξέταση του υποψηφίου γίνεται ενώπιον τριμελούς Επιτροπής που ορίζεται από την Κ.Ε.Ε.

Η εξεταστέα ύλη των μαθημάτων του προκαταρκτικού σταδίου, του γνωστικού πεδίου και του φακέλου του τελικού σταδίου για την Ε.Σ.Δ.Δ.Α. ορίζεται στο συνημμένο σχετικό **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Διαδικασία διεξαγωγής του Εισαγωγικού Διαγωνισμού

1. Οι υποψήφιοι υποχρεούνται να προσέρχονται εγκαίρως στην αίθουσα των εξετάσεων, να καταλαμβάνουν τις θέσεις που τους υποδεικνύουν οι επιτηρητές και γενικώς να υπακούουν στις υποδείξεις των επιτηρητών που αφορούν στον τρόπο και στην διαδικασία διεξαγωγής του διαγωνισμού. Η προσέλευση των υποψηφίων πρέπει να γίνεται μία (1) ώρα ενωρίτερα από την ώρα έναρξης της εξέτασης κάθε μαθήματος.
2. Δεν επιτρέπεται η είσοδος των υποψηφίων στην αίθουσα εξετάσεων πριν διαπιστωθεί η ταυτότητά τους. Δεν επιτρέπεται να έχουν μαζί τους γραπτά ή άλλου είδους βοηθήματα, εκτός αυτών που τυχόν ήθελε επιτρέψει ειδικά η Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων, ούτε οποιαδήποτε μέσα επικοινωνίας με το εκτός της αίθουσας περιβάλλον. Υποχρεούνται να έχουν τα αναγκαία για γραφή είδη – εκτός από διορθωτικό – και το στυλό που χρησιμοποιούν να είναι μπλε ή μαύρου χρώματος.
3. Κάθε υποψήφιος που εξέρχεται από την αίθουσα υποχρεούται να παραδώσει το τετράδιό του στον υπεύθυνο της αίθουσας. Υποψήφιοι που αλληλοβοηθούνται, ή επιθέτουν στα τετράδιά τους σημεία αναγνώρισης ή υπογράφουν τα τετράδια τους, ή δεν συμμορφώνονται με τις υποδείξεις ή οδηγίες του υπεύθυνου της αίθουσας ή των επιτηρητών, ή διαταράσσουν με οποιοδήποτε τρόπο την τάξη ή χρησιμοποιούν μέσα επικοινωνίας με το εκτός της αίθουσας περιβάλλον ή δολιεύονται γενικώς την εξέταση, αποβάλλονται από την αίθουσα και αποκλείονται από το διαγωνισμό με απόφαση της επιτροπής του εξεταστικού κέντρου, αφού προηγουμένως κληθούν προφορικώς σε άμεση ακρόαση. Η απόφαση υπόκειται στην έγκριση της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων.
4. Τα θέματα επιλέγονται από την 7μελή επιτροπή επιλογής θεμάτων, η οποία προκειμένου να προβεί στον καθορισμό θεμάτων στα οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι, επιλέγει με κλήρωση τρεις ενότητες από αυτές που απαριθμούνται στην εξεταστέα ύλη κάθε μαθήματος. Στο πλαίσιο αυτών των ενοτήτων διατυπώνονται από την 7μελή επιτροπή τρία θέματα προς εξέταση, εκ των οποίων ενώπιον των υποψηφίων κληρώνεται το ένα στο οποίο οι υποψήφιοι εξετάζονται. Μετά την εκφώνηση του θέματος δεν επιτρέπεται η είσοδος υποψηφίων στην αίθουσα.
5. Οι ενδείξεις των ατομικών στοιχείων του υποψηφίου στα γραπτά δοκίμια καλύπτονται με σκούρο αδιαφανές χαρτί που επικολλάται παρουσία του υποψηφίου κατά την παράδοση του γραπτού του στον υπεύθυνο της αίθουσας, ο οποίος ασκεί τον σχετικό έλεγχο των στοιχείων του υποψηφίου και μονογράφει το γραπτό.

6. Υποψήφιοι των οποίων οι φυσικές σωματικές δεξιότητες δεν επιτρέπουν τη συμμετοχή τους στη γραπτή διαδικασία του εισαγωγικού διαγωνισμού για την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, μπορούν να υποβάλλονται, μετά από αίτησή τους, σε ειδικές εξετάσεις κατά τον ίδιο χρόνο, στα ίδια θέματα και με το ίδιο πρόγραμμα, με το οποίο διενεργούνται οι εξετάσεις των λοιπών υποψηφίων.
7. Στην προφορική εξέταση υποβάλλονται οι τυφλοί, οι αμβλύωπες, οι κωφοί και βαρήκοοι, οι δυσλεξικοί, τα άτομα με νευρολογικά, ορθοπεδικά προβλήματα ή προβλήματα που δεν τους επιτρέπουν να εκφράζονται γραπτά.
8. Στη γραπτή εξέταση με χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή υποβάλλονται κατόπιν δήλωσης προτίμησής τους υποψήφιοι με οποιαδήποτε πάθηση που δεν επιτρέπει τη φυσική χρήση γραφής.
9. Κωφοί, βαρήκοοι ή υποψήφιοι με λοιπές παθήσεις που έχουν ως κύρια γλώσσα επικοινωνίας την ελληνική Νοηματική γλώσσα θα εξετάζονται προφορικά με τη χρήση διερμηνέα Νοηματικής.
10. Η Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων μπορεί να αποφασίζει ανάλογα με την πάθηση των υποψηφίων την εξέταση τους και με τους δύο τρόπους, προφορικά και γραπτά, με χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή ή με χρήση νοηματικής.
11. Τυχόν περιπτώσεις που δεν είναι δυνατό να υπαχθούν στον ανωτέρω καθοριζόμενο τρόπο εξέτασης, γιατί απαιτούν ειδικώς εξοπλισμένο τρόπο, αυτός καθορίζεται από την Κ.Ε.Ε μετά από γνώμη του τμήματος Ειδικής Αγωγής του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, εφόσον οι συγκεκριμένες συνθήκες το επιτρέπουν.
12. Η εξέταση διενεργείται ενώπιον της επταμελούς επιτροπής επιλογής θεμάτων με τη συμμετοχή των δύο βαθμολογητών που έχουν ορισθεί από την Κ.Ε.Ε. για το αντίστοιχο μάθημα. Ο βαθμός του εξεταζόμενου μαθήματος είναι ο μέσος όρος του βαθμού των τριών ειδικών επιστημόνων της επταμελούς επιτροπής και των δύο βαθμολογητών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε '

Διαδικασία βαθμολόγησης - Πίνακας εισαγομένων στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

1. Η βαθμολογική κλίμακα των εισιτηρίων εξετάσεων για όλες τις δοκιμασίες (προκαταρκτικό και τελικό στάδιο), αρχίζει από τον αριθμό ένα (1) και τελειώνει στον αριθμό πενήντα (50), με βάση για κάθε μάθημα τον αριθμό εικοσιπέντε (25).
2. Η Κ.Ε.Ε. εκδίδει πίνακα μετά το προκαταρκτικό στάδιο με φθίνουσα σειρά βαθμολογίας.
3. Θεωρούνται ως επιτυχόντες κατά το προκαταρκτικό στάδιο σύμφωνα με το Νόμο, κατά τη σειρά επιτυχίας, υποψήφιοι διπλάσιοι του προκαθορισμένου αριθμού εισακτέων στη Σχολή, εφόσον έχουν συγκεντρώσει τη βάση της βαθμολογίας. Στους υποψηφίους αυτούς προστίθενται και οι ισοβαθμήσαντες με τον τελευταίο επιτυχόντα υποψήφιο .
4. Η βαθμολόγηση στο προκαταρκτικό στάδιο του διαγωνισμού διενεργείται από δύο βαθμολογητές για κάθε μάθημα. Ο μέσος όρος των δύο βαθμολογητών είναι ο βαθμός επίδοσης του υποψηφίου σε κάθε μάθημα. Σε περίπτωση που υπάρχει διαφορά βαθμών μεγαλύτερη των οκτώ (8) μονάδων γίνεται βαθμολόγηση και από τρίτο βαθμολογητή. Μετά τη βαθμολόγηση λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος που προκύπτει από το βαθμό του τρίτου βαθμολογητή και τον πλησιέστερο προς αυτό βαθμό προηγούμενου βαθμολογητή. Στην περίπτωση κατά την οποία ο βαθμός του τρίτου βαθμολογητή είναι ο μέσος όρος των δύο προηγούμενων, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος. Οι βαθμολογητές ορίζονται από την Κ.Ε.Ε.
5. Η βαθμολόγηση στο τελικό στάδιο του διαγωνισμού διενεργείται για μεν το γνωστικό πεδίο από τρεις (3) βαθμολογητές, για δε την παρουσίαση του φακέλου από 5μελή επιτροπή.

6. Η βαθμολόγηση της γραπτής εξέτασης των ξένων γλωσσών γίνεται από δυο βαθμολογητές. Ο μέσος όρος των δύο βαθμολογητών είναι ο βαθμός επίδοσης του υποψηφίου στη γραπτή εξέταση. Σε περίπτωση που υπάρχει διαφορά βαθμών μεγαλύτερη των οκτώ (8) μονάδων, γίνεται βαθμολόγηση και από τρίτο βαθμολογητή. Μετά τη βαθμολόγηση λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος που προκύπτει από το βαθμό του τρίτου βαθμολογητή και τον πλησιέστερο προς αυτό βαθμό προηγούμενου βαθμολογητή. Στην περίπτωση κατά την οποία ο βαθμός του τρίτου βαθμολογητή είναι ο μέσος όρος των δύο προηγούμενων, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος. Η προφορική εξέταση γίνεται από τριμελή επιτροπή. Ο μέσος όρος της γραπτής και προφορικής βαθμολογίας καθορίζει τον τελικό βαθμό στην ξένη γλώσσα. Οι βαθμολογητές ορίζονται από την Κ.Ε.Ε.
7. Ο μέσος όρος των βαθμών στις τρεις δοκιμασίες του τελικού σταδίου και στις δύο δοκιμασίες του προκαταρκτικού σταδίου, αποτελεί τον τελικό βαθμό του εξεταζομένου, σύμφωνα με τον οποίο κατατάσσεται στον τελικό πίνακα εισαγομένων στη Σχολή, με την επιφύλαξη της παρακάτω παραγράφου 8.
8. Στα μαθήματα που εξετάζονται οι υποψήφιοι, γραπτός και προφορικός, η βάση επιτυχίας τόσο στη γραπτή όσο και στην προφορική εξέταση είναι ο αριθμός είκοσι πέντε.
9. Σε περίπτωση ισοβάθμησης υποψηφίων στο τελικό στάδιο, η σειρά αναγραφής στον πίνακα των επιτυχόντων προσδιορίζεται από την Κ.Ε.Ε. με κλήρωση, η οποία πραγματοποιείται σε δημόσια συνεδρίαση, για την οποία ορίζεται ο ακριβής χρόνος και τόπος.
10. Οι εισαγόμενοι στη Σχολή υποβάλλουν, εντός δέκα ημερών, γραπτή δήλωση στον Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. με την οποία αποδέχονται την κατάταξή τους στο Τμήμα Διοίκησης και Οικονομικής Διαχείρισης. Μετά την ολοκλήρωση της υποβολής των δηλώσεων αν προκύψουν κενές θέσεις από τις προγραμματισμένες, είναι δυνατόν να καλυφθούν με την ίδια διαδικασία, από τους επόμενους στον κατάλογο των αποτελεσμάτων του εισαγωγικού διαγωνισμού, εφ' όσον έχουν πάρει τη βάση στη βαθμολογία. Ως επόμενοι ορίζονται οι πρώτοι κατά σειρά επιτυχίας μετά τον αριθμό εισακτέων, εφόσον έχουν πάρει τη βάση της βαθμολογίας.
11. Ο οριστικός πίνακας των εισαγομένων στη Σχολή, κυρώνεται με πράξη της Κ.Ε.Ε. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ακολουθεί η εγγραφή στη Σχολή.
12. Εάν μετά τη δημοσίευση του πίνακα επιτυχόντων και την παρέλευση του χρόνου εγγραφής στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α. διαπιστωθεί η ύπαρξη κενών θέσεων, τότε καλούνται, κατά σειρά προτεραιότητας, οι επόμενοι στον πίνακα επιτυχόντων μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός των κενών θέσεων. Ο συμπληρωματικός αυτός πίνακας εγκρίνεται από την Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
13. Σε κάθε στάδιο του διαγωνισμού δεν επιτρέπεται η αναβαθμολόγηση των γραπτών. Μέχρι τη δημοσίευση των τελικών αποτελεσμάτων του διαγωνισμού δεν επιτρέπεται η επίδειξη των γραπτών στους ενδιαφερομένους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

Πρόγραμμα διεξαγωγής του διαγωνισμού

1. Προκαταρκτικό στάδιο του διαγωνισμού

Ημερομηνία έναρξης ορίζεται η **9^η Νοεμβρίου 2013**. Η διάρκεια της γραπτής δοκιμασίας είναι τρεις (3) ώρες από την εκφώνηση του θέματος. Η ώρα και ο τόπος διεξαγωγής των εξετάσεων θα γνωστοποιηθούν στους ενδιαφερομένους με ανακοίνωση, η οποία θα αναρτηθεί στο ισόγειο του κτιρίου που στεγάζεται η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. (Πειραιώς 211 και Θράκης 2, Ταύρος) και στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (www.ekdd.gr).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

09/11/2013	Σάββατο	Οργάνωση και Λειτουργία του Κράτους
10/11/2013	Κυριακή	Πολιτική Οικονομία και Δημόσια Οικονομική

2. Τελικό στάδιο του διαγωνισμού

Με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων, η οποία θα γνωστοποιηθεί με ανάρτησή της στο κτίριο που στεγάζεται η Σχολή, και στο διαδίκτυο, μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων του προκαταρκτικού σταδίου, θα ορισθούν οι ημερομηνίες και ο τόπος διεξαγωγής των εξετάσεων του τελικού σταδίου.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α., (Πειραιώς 211 και Θράκης 2, Ταύρος, γραφείο 510), από **09:00-15:00**, ή στα τηλέφωνα: 213 1306219, 213 1306242, 213 1306349, 213 1306325, στο Περιφερειακό Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) στη Θεσσαλονίκη (231 3321170, 231 3321104, 231 3321145) και στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (www.ekdd.gr).

Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ, ΤΩΝ ΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΛΟΥ Ε.Σ.Δ.Δ.Α. ΤΟΥ ΤΕΛΙΚΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ****ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ****1. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

1. Το κράτος: Θεωρίες του κράτους: Μορφές κρατικής οργάνωσης (συγκεντρωτική, ομοσπονδιακή κ.λ.π.). Η διοίκηση του κράτους και η αυτοδιοίκηση. Δικαιοσύνη και δικαστική λειτουργία. Κράτος και οικονομία. Το ζήτημα της διαφθοράς. Η νομιμοποίηση του κράτους. Έθνος και κράτος, εθνικό συμφέρον, γενικό συμφέρον, δημόσιο συμφέρον.
2. Το πολιτικό σύστημα του κράτους: Κράτος και πολιτικό σύστημα. Θεωρίες της δημοκρατίας. Δημοκρατική αρχή, δημοκρατικό πολίτευμα και αντιπροσώπευση. Το κοινοβουλευτικό σύστημα. Η σχέση κοινωνίας και πολιτικής. Η κοινωνία στο πολιτικό σύστημα. Η ιδιότητα του πολίτη. Εκλογές, οι ομάδες συμφερόντων και η διαδικασία λήψεως των αποφάσεων.
3. Οι πολιτικές του κράτους: Θεωρίες περί των πολιτικών του κράτους. Φιλελευθερισμός, νεοφιλελευθερισμός, σοσιαλισμός. Κρατικές πολιτικές και παρεμβατισμός.
4. Κράτος και θεμελιώδη δικαιώματα: Κράτος δικαίου, κράτος πρόνοιας, κοινωνικό κράτος. Οικονομική ελευθερία, οικονομική αγορά και εργασία. Δικαιώματα και ελευθερίες. Το πλαίσιο της κρατικής δράσης και η αρχή της νομιμότητας.
5. Συνταγματικοί θεσμοί στην Ελλάδα: Εκλογικό Σώμα (σύνθεση, προσόντα εκλογέα, συνταγματικές εκλογικές αρχές). Βουλή (αρμοδιότητες, οργάνωση και λειτουργία, διάλυση, νομική θέση βουλευτών, άσκηση νομοθετικού έργου, άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου). Κυβέρνηση (συγκρότηση, διορισμός και απαλλαγή από καθήκοντα, οργάνωση και λειτουργία, αρμοδιότητες των μελών της Κυβερνήσεως και των Υφυπουργών, ευθύνη των μελών της Κυβερνήσεως και των Υφυπουργών). Πρόεδρος της Δημοκρατίας (εκλογή, αναπλήρωση, αρμοδιότητες, ευθύνη). Δικαστική Λειτουργία (Λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία των δικαστικών λειτουργιών).
6. Η Ευρωπαϊκή Ένωση: Το πολιτικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (δομή, όργανα και λειτουργία). Πηγές του κοινοτικού δικαίου. Το ζήτημα της συνταγματικής οργάνωσης της Ε.Ε.. Η εσωτερική αγορά. Ο χώρος των κοινών πολιτικών. Εξωτερικές σχέσεις και άμυνα. Το ζήτημα της διεύρυνσης της Ε.Ε.

2. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

1. Ιστορική εξέλιξη της οικονομικής σκέψης: Κλασική Πολιτική Οικονομία, Μαρξισμός, Νεοκλασικισμός, Θεσμική Σχολή, Κεϋνσιανισμός.
2. Το σύστημα της αγοράς και ο σχηματισμός των τιμών: Επιλογές του καταναλωτή και η θεωρία της ζήτησης αγαθών. Θεωρία της παραγωγής του κόστους και της προσφοράς αγαθών. Ανταγωνισμός, συντονισμός και ισορροπία.
3. Μορφές αγοράς, ανταγωνισμός και κοινωνική ευημερία: Τέλειος ανταγωνισμός, μονοπώλιο και ολιγοπωλιακός ανταγωνισμός.
4. Ο μηχανισμός της αγοράς και η λογική των ρυθμιστικών παρεμβάσεων του κράτους: Ατέλειες και αποτυχίες της αγοράς, δημόσια αγαθά, εξωτερικές οικονομίες και εξωτερικές επιβαρύνσεις.

5. Συνολική προσφορά, συνολική ζήτηση και η έννοια της μακροοικονομικής ισορροπίας: Το εισοδηματικό κύκλωμα και το σύστημα των εθνικολογιστικών κατηγοριών. Προσδιορισμός του εθνικού εισοδήματος και της συνολικής απασχόλησης.
6. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας, η κεντρική τράπεζα και ο προσδιορισμός του γενικού επιπέδου των τιμών. Ανεργία και πληθωρισμός. Οικονομική ανάπτυξη και μεγέθυνση.
7. Ο κρατικός προϋπολογισμός: Η διαδικασία του κρατικού προϋπολογισμού (κατάρτιση, ψήφιση, εκτέλεση και έλεγχος). Φύση και κριτήρια δημοσίων δαπανών. Χρηματοδότηση των δημοσίων δαπανών (τύποι φορολογίας και δημοσίου δανεισμού).
8. Οικονομικές πολιτικές του κράτους, συμπληρωματικότητες και αντιθέσεις: Σταθεροποιητική πολιτική (δημοσιονομική και νομισματική), εισοδηματική πολιτική, κοινωνική πολιτική, αναπτυξιακή πολιτική, πολιτική ανταγωνισμού και δημόσιες επιχειρήσεις.
9. Διεθνής οικονομία και οικονομική πολιτική: Η αποτελεσματικότητα της νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής σε μια ανοικτή οικονομία. Οικονομική ανάπτυξη και οικονομικές ανισότητες σε παγκόσμιο επίπεδο.
10. Οικονομικές διαστάσεις της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης: Η εσωτερική αγορά. Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
11. Η ελληνική οικονομία στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης: Εξελίξεις και προοπτικές. Δημόσια οικονομικά. Ισοζύγιο πληρωμών. Απασχόληση και ανεργία. Κατευθύνσεις πολιτικής. Προοπτικές ονομαστικής και πραγματικής σύγκλισης. Δημοσιονομική κρίση στην Ελλάδα και την Ευρωζώνη.

ΤΕΛΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ –ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

1. Έννοια, αντικείμενο και αποστολή της Δημόσιας Διοίκησης. Η Δημόσια Διοίκηση στο πλαίσιο του πολιτικού συστήματος και της Δημοκρατίας. Δημόσιο Συμφέρον. Διοίκηση και Δίκαιο. Το γραφειοκρατικό πρότυπο διοίκησης (πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα). Ο κρατικός παρεμβατισμός στην οικονομία και την κοινωνία. Η έννοια του δημόσιου τομέα (πολιτική, νομική, οικονομική). Η έννοια της δημόσιας πολιτικής και τα βασικά της στάδια. Διοικητικός εκσυγχρονισμός και η προβληματική των μεταρρυθμίσεων.
2. Διοικητική Οργάνωση: Κεντρική Διοίκηση, Κυβέρνηση (Πρωθυπουργός, Υπουργοί, Υπουργικό Συμβούλιο), Συλλογικά κυβερνητικά όργανα, Υπουργεία (αριθμός, εσωτερική οργάνωση, σχέσεις πολιτικής και διοικητικής εξουσίας, κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ υπουργείων, συντονισμός και όργανα άσκησης του). Αποσυγκέντρωση / αποκέντρωση. Η διοικητική περιφέρεια (προγραμματικός και διοικητικός ρόλος). Τοπική αυτοδιοίκηση πρώτου και δεύτερου βαθμού και πρόσφατες μεταρρυθμίσεις τους.
3. Στελέχωση της Δημόσιας Διοίκησης: Είδη προσωπικού. Συστήματα στελέχωσης. Σύστημα σταδιοδρομίας. Διαδικασία επιλογής και πρόσληψης του προσωπικού. Επιλογή για θέσεις ευθύνης. Ο ρόλος του ΑΣΕΠ. Συσχέτιση διοικητικής οργάνωσης και στελέχωσης.
4. Διοικητικές διαστάσεις των οικονομικών λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης: Προϋπολογισμός. Προγραμματισμός. Έλεγχος δαπανών.
5. Έλεγχος της Δημόσιας Διοίκησης: Έλεγχος από Ανεξάρτητες Αρχές (συνταγματική κατοχύρωση, σκοπιμότητα, διακρίσεις). Γενικός Επιθεωρητής της Δημόσιας Διοίκησης (διορισμός, αρμοδιότητες). Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών της Δημόσιας Διοίκησης (αποστολή-αρμοδιότητες). Ιεραρχικός έλεγχος. Δημοσιονομικός έλεγχος.
6. Ρόλος και λειτουργία της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Χαρακτηριστικά και αδυναμίες της ελληνικής διοίκησης και δημόσιας πολιτικής. Απόπειρες μεταρρύθμισης της ελληνικής διοίκησης.

ΤΕΛΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ – ΦΑΚΕΛΟΣ

1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

1. Φυσικό Περιβάλλον: Βιολογική ποικιλότητα, υγρότοποι, υδατικά οικοσυστήματα, χερσαία οικοσυστήματα, προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας. Δομή και λειτουργία οικοσυστημάτων, αλληλεπιδράσεις ατμόσφαιρας, εδάφους, υδρόσφαιρας. Κύκλοι στοιχείων στη φύση. Διαχείριση Προστατευομένων Περιοχών. Προστασία δασών. Φυσικές καταστροφές. Ερημοποίηση. Αισθητική Τοπίου. Αποκαταστάσεις. Χωροταξία. Πολιτική υπαίθρου. Χρήσεις γης. Νομικό καθεστώς προστασίας και διαχείρισης περιβάλλοντος.
2. Ατμοσφαιρικό Περιβάλλον: Παγκόσμια προβλήματα, κλιματική αλλαγή, στρατοσφαιρικό όζον. Διασυννοριακή, περιφερειακή αέρια ρύπανση (οξίνιση, ευτροφισμός, τροποσφαιρικό όζον). Ατμοσφαιρική ρύπανση σε μέση - τοπική κλίμακα (βιομηχανική, αστική). Ποιότητα αέρα εσωτερικών χώρων, θόρυβος. Νομικό καθεστώς προστασίας.
3. Υδατικοί Πόροι: Λίμνες, ποτάμια, θαλάσσιο περιβάλλον, υπόγειοι υδατικοί πόροι, υδατικά αποθέματα (επιφανειακά, υπόγεια). Ποιότητα και προστασία υδάτων (βιομηχανικές, αστικές και αγροτικές δραστηριότητες). Αξιοποίηση υδατικών πόρων - Νομικό καθεστώς προστασίας.
4. Έδαφος και υπέδαφος: Ρύπανση, προστασία και αποκατάσταση εδαφών. Ρύπανση και προστασία υδροφορέων. Διαχείριση παράκτιας ζώνης. Διαχείριση ορεινών περιοχών. Χρήσεις γης. Νομικό καθεστώς προστασίας.
5. Αστικό Περιβάλλον: χωροταξία και πολεοδομία. Αστική βιώσιμη ανάπτυξη. Αναπλάσεις. Πολιτική γης, οικιστικές επεκτάσεις, περιοχές πρασίνου. Μεταφορές, διαχείριση κυκλοφορίας και περιβάλλον. Παραγωγή λυμάτων και απορριμμάτων σε οικιστικές, αστικές περιοχές. Διαχείριση στερεών αποβλήτων (αστικά, βιομηχανικά). Διαχείριση υγρών αποβλήτων. Βιολογική επεξεργασία αερίων ρύπων στο πλαίσιο βιώσιμης ανάπτυξης. Νομικό καθεστώς προστασίας.
6. Ενέργεια και Περιβάλλον: Ενεργειακές ανάγκες, χρήσεις, εκπομπές. Ενέργεια Μεταφορές. Ορθολογική χρήση και εξοικονόμηση ενέργειας. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Αξιοποίηση αιολικής ενέργειας, ηλιακής, βιομάζας, γεωθερμίας, ενεργειακά συστήματα. Βιοκλιματικά κτίρια, υλικά. Νομικό καθεστώς προστασίας.
7. Βιώσιμη ανάπτυξη και περιβάλλον: Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης και η ενσωμάτωση της στις παραγωγικές διαδικασίες. Συνιστώσες βιώσιμης ανάπτυξης. Εθνικό στρατηγικό σχέδιο βιώσιμης ανάπτυξης. Ενσωμάτωση κριτηρίων βιωσιμότητας στις δημόσιες πολιτικές. Διαχείριση φυσικής κληρονομιάς. Διαχείριση φυσικών και βιολογικών πόρων. Μεγάλα έργα υποδομής. Τουρισμός. Οικιστικές επεκτάσεις. Βιοκλιματικός σχεδιασμός κτιρίων και οικισμών. Νομικό καθεστώς προστασίας και διαχείρισης.
8. Μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων: Σκοπός, πεδίο εφαρμογής, περιεχόμενο μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.
9. Πολιτιστικό περιβάλλον: Αρχαιότητες, μνημεία, ιστορικοί τόποι. Διατηρητέα κτίρια. Παραδοσιακοί οικισμοί. Αρχαιολογικοί χώροι. Νομικό καθεστώς προστασίας.
10. Διεθνής και ευρωπαϊκή πολιτική προστασίας περιβάλλοντος: Διακηρύξεις Στοκχόλμης (1972) και Ρίο (1992) για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη. Agenda 21. Συνθήκες Maastricht (1992) και Amsterdam (1997). Σύμβαση Παρισίων (1972). Σύμβαση Βέρνης (1979). Σύμβαση Γρανάδας (1986). Παγκόσμια Διάσκεψη Γιοχάνεσμπουργκ (2002). Σχέδιο Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου (ΣΑΚΧ) (1999). Εδαφική Ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2020 (2011).

2. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

1. Το διεθνές οικονομικό σύστημα. Διαχρονική εξέλιξη των εμπορικών και χρηματοπιστωτικών ροών μεταξύ των κυριοτέρων χωρών. Το ισοζύγιο πληρωμών.
2. Λόγοι ύπαρξης διεθνούς εμπορίου. Η θεωρία του απόλυτου και του συγκριτικού πλεονεκτήματος. Τα οφέλη του διεθνούς εμπορίου και η διακρατική κατανομή τους. Η δυνατότητα ύπαρξης ζημιών από το ελεύθερο εμπόριο.
3. Επιπτώσεις του διεθνούς εμπορίου στη διανομή του εισοδήματος. Το υπόδειγμα των ειδικών παραγωγικών συντελεστών. Το υπόδειγμα Heckscher-Ohlin. Επιχειρήματα υπέρ-κατά του ελευθέρου εμπορίου τον 19ο και 20ο αιώνα.
4. Οικονομίες κλίμακας, ατελής ανταγωνισμός και διεθνές εμπόριο.
5. Πολιτική διεθνούς εμπορίου κάτω από συνθήκες τέλει και ατελούς ανταγωνισμού. Δασμοί, επιδοτήσεις και ποσοτικοί περιορισμοί ως όργανα άσκησης εμπορικής πολιτικής. Στρατηγική εμπορική πολιτική. Προστατευτισμός και εθνικά συστήματα πολιτικής οικονομίας.
6. Η αγορά συναλλάγματος. Η προσφορά χρήματος, το επίπεδο τιμών και η συναλλαγματική ισοτιμία στη βραχυχρόνια και στη μακροχρόνια περίοδο. Το δόγμα της ισοτιμίας των αγοραστικών δυνάμεων.
7. Το διεθνές νομισματικό σύστημα. Πριν και μετά την κατάρρευση της συμφωνίας Bretton-Woods. Πολιτικές επίτευξης ισορροπίας. Η θεωρία περί άριστων νομισματικών περιοχών και το ευρώ. Οικονομική πολιτική στην ευρωζώνη. Το διεθνές χρηματοοικονομικό σύστημα.
8. GATT/ Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου: Γενικές ρυθμίσεις (ρήτρα μάλλον - ευνοούμενου κράτους, ρήτρα εθνικής μεταχείρισης, κατάργηση των τελωνειακών δασμών και ποσοτικών περιορισμών, ντάμπινγκ, επιδοτήσεις εξαγωγών, τελωνειακές ενώσεις και ΖΕΣ). Οι κώδικες (τελωνειακής εκτίμησης της αξίας των εισαγομένων προϊόντων, κρατικών προμηθειών, τεχνικών εμποδίων στο εμπόριο, αδειών εισαγωγής). Οι συμφωνίες του γύρου της Ουρουγουάης. Ο γύρος της Ντόχα, τρέχουσες εξελίξεις. GATS. Ο ρόλος των Διεθνών Οικονομικών Οργανισμών (ΟΟΣΑ, ΔΝΤ, Παγκόσμια Τράπεζα)
9. Κράτος, οικονομική ανάπτυξη και πολυεθνικές επιχειρήσεις.
10. Παγκοσμιοποίηση και διακυβέρνηση της παγκόσμιας οικονομίας.

3. ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

1. Αρχιτεκτονική Υπολογιστών. Αρχές οργάνωσης υπολογιστικών συστημάτων. Συστήματα αρίθμησης και υλοποίηση αριθμητικών πράξεων. Βασικές αρχές σχεδίασης συνδυαστικών και ακολουθιακών κυκλωμάτων. Αλγόριθμοι αριθμητικών πράξεων. Οργάνωση κεντρικής μονάδας επεξεργασίας, οργάνωση πολλών καταχωρητών, οργάνωση στοίβας, τρόποι αναφοράς στη μνήμη, μορφή εντολών, μικροπρογραμματισμός. Οργάνωση μνήμης, κατηγορίες μνήμης, ιεραρχία μνήμης, μνήμες τυχαίας προσπέλασης, συσχετική μνήμη, γρήγορη μνήμη, εικονική μνήμη. Οργάνωση εισόδου-εξόδου, σύγχρονη-ασύγχρονη επικοινωνία, διακοπές, προσαρμοστικές μονάδες, κανάλια, επεξεργαστές Ε/Ε, επεξεργαστές επικοινωνίας, διάδρομοι.
2. Λειτουργικά συστήματα. Βασικές αρχές ενός λειτουργικού συστήματος. Είσοδος/Εξοδος και απομονωτές, ταυτόχρονες διαδικασίες, αδιέξοδα κρίσιμο τμήμα, συγχρονισμός - επικοινωνία διεργασιών. Χρονοδρομολόγηση κεντρικής μονάδας επεξεργασίας. Διαχείριση μνήμης (στατική και δυναμική ανάθεση, εικονική μνήμη, σελιδοποίηση, τμηματοποίηση). Διαχείριση αρχείων, χρονοδρομολόγηση δίσκων, αδιέξοδα.

3. Βάσεις δεδομένων. Συστήματα διοίκησης βάσεων δεδομένων και η αρχιτεκτονική τους. Δομές δεδομένων για βάσεις δεδομένων. Μοντελοποίηση - Το μοντέλο E-R. Μοντελοποίηση σχεσιακών βάσεων δεδομένων (εννοιολογικό επίπεδο, λογικό επίπεδο), αρχές κανονικοποίησης, σχεσιακή άλγεβρα, η γλώσσα SQL, θέματα ακεραιότητας βάσεων δεδομένων. Μοντελοποίηση αντικειμενοστρεφών και αντικειμενο-σχεσιακών βάσεων δεδομένων, φυσική οργάνωση (αρχεία και ευρετήρια), επεξεργασία και βελτιστοποίηση ερωτήσεων.
4. Τεχνολογία λογισμικού. Μοντέλα κύκλου ζωής λογισμικού. Προϋπολογισμός κόστους λογισμικού. Ανάλυση απαιτήσεων. Σχεδιασμός, υλοποίηση και γλώσσες προγραμματισμού. Μεθοδολογίες ανάπτυξης συστημάτων λογισμικού. Έλεγχος ορθότητας, διοίκηση έργου, κοστολόγηση, εξασφάλιση ποιότητας, διαχείριση σχηματισμών, περιβάλλοντα ανάπτυξης, πρότυπα. Αντικειμενοστρεφής ανάπτυξη συστημάτων λογισμικού και η γλώσσα μοντελοποίησης UML. Συντήρηση λογισμικού και εργαλεία CASE.
5. Δίκτυα υπολογιστών. Σκοπός και εφαρμογές των δικτύων υπολογιστών. Τυποποίηση και πρότυπα OSI/ISO και TCP/IP. Φυσικό επίπεδο, επίπεδο ζεύξης, επίπεδο δικτύου, επίπεδο μεταφοράς, επίπεδο συνόλου, επίπεδο παρουσίασης, επίπεδο εφαρμογών: Πρότυπα, επίδοση, εφαρμογές. Τοπικά δίκτυα. Δίκτυα ευρείας ζώνης (B-ISDN, ATM). Ασύρματα δίκτυα.

4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

1. Οργάνωση και Διοίκηση των Κοινωνικών Υπηρεσιών σε Εθνικό και Περιφερειακό Επίπεδο στην Ελλάδα.
2. Το Σύστημα Κοινωνικής Προστασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Μοντέλο. Η τυπολογία των συστημάτων κοινωνικής προστασίας στην Ε.Ε. Η εξέλιξη των δαπανών κοινωνικής προστασίας. Μορφές χρηματοδότησης. Σύγκλιση ή απόκλιση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο.
3. Το Σύστημα των Κοινωνικών Ασφαλίσεων στην Ελλάδα. Διαχρονική εξέλιξη, οργάνωση, διοίκηση. Τυπολογία των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης. Όργανα και προσωπικό. Εποπτεία και έλεγχος. Ο ρόλος του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα στο σύστημα των κοινωνικών ασφαλίσεων. Τα επαγγελματικά ασφαλιστικά ταμεία.
4. Χρηματοδότηση της κοινωνικής ασφάλισης: οικονομικά συστήματα παροχών και κάλυψης των δαπανών (κεφαλαιοποιητικό, διανεμητικό). Μέσα χρηματοδότησης (εργατικές & εργοδοτικές εισφορές, συμμετοχή του κράτους, κοινωνικοί πόροι, αξιοποίηση αποθεματικών και περιουσίας των φορέων).
5. Δημογραφικές εξελίξεις και η κρίση του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων. Συντάξεις και συνταξιοδοτική πολιτική. Η μακροχρόνια βιωσιμότητα των συνταξιοδοτικών συστημάτων. Ευρωπαϊκή Ένωση και ευρωπαϊκές πολιτικές για τις συντάξεις.
6. Το Σύστημα Υγείας στην Ελλάδα. Μεταρρυθμίσεις των συστημάτων υγείας στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Περιφερειακή συγκρότηση των υπηρεσιών υγείας στην Ελλάδα. Οργάνωση διοίκηση και λειτουργία των πρωτοβάθμιων, δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων υπηρεσιών υγείας σε περιφερειακό επίπεδο. Η παραγωγικότητα και αποδοτικότητα των υπηρεσιών υγείας σε περιφερειακό επίπεδο. Η κατάσταση υγείας και η ποιότητα ζωής του ελληνικού πληθυσμού. Το υγειονομικό δυναμικό.
7. Δράσεις και συνεργασίες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα υγείας στην Ελλάδα. Δημόσιες και ιδιωτικές δαπάνες υγείας.
8. Το Σύστημα Κοινωνικής Πρόνοιας στην Ελλάδα. Οργάνωση, διοίκηση και χρηματοδότηση του εθνικού συστήματος κοινωνικής φροντίδας. Περιφερειακή αποκέντρωση των προνοιακών υπηρεσιών. Δραστηριοποίηση της Εκκλησίας και των ιδιωτικών φορέων στην κοινωνική πρόνοια. Εθελοντισμός. Προνοιακές παροχές σε άτομα με ειδικές ανάγκες, ηλικιωμένους, παιδιά, μητέρες, αστέγους κ.λ.π.

9. Ο ρόλος των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην οργάνωση, διοίκηση και χρηματοδότηση των μονάδων κοινωνικής πρόνοιας.
10. Πολιτικές για την καταπολέμηση της ανεργίας, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.
11. Εργασιακές σχέσεις. Συμμετοχή των εργαζομένων στις επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις. Συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Διαιτησία στις συλλογικές διαφορές εργασίας, συλλογικοί εργατικοί αγώνες.
12. Το περιφερειακό κράτος πρόνοιας. Ευρωπαϊκές πολιτικές για την ανάπτυξη των υπηρεσιών σε περιφερειακό επίπεδο.

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1. Η ανάδειξη της μεταβλητής του χώρου. Έννοια και γνωστικά αντικείμενα της Περιφερειακής Επιστήμης. Περιφερειακή Οικονομική Πολιτική. Περιφερειακή Ανάπτυξη.
2. Περιφερειακό Πρόβλημα. Κριτήρια προσδιορισμού, αίτια δημιουργίας, λόγοι αντιμετώπισης και θεωρητική διερεύνηση των περιφερειακών ανισοτήτων. Θεωρία σταδίων ανάπτυξης (Rostow, Friedmann). Θεωρία της Σωρευτικής Αιτιότητας (Myrdal). Θεωρία του Διαπεριφερειακού Εμπορίου. Θεωρία της έλλειψης και αφθονίας των φυσικών πόρων. Θεωρία της εξάρτησης.
3. Αναπτυξιακή Περιφέρεια: Συστήματα ταξινόμησης Περιφερειών. Διάκριση Περιφερειών κατά Boudeville και διάκριση με βάση το αναπτυξιακό κριτήριο. Περιφερειακή Διοικητική Οργάνωση.
4. Θεωρίες Περιφερειακής ανάπτυξης και μεγέθυνσης. Υποδείγματα τύπου Harrod-Domar. Νεοκλασικό υπόδειγμα. Θεωρία εξαγωγικής βάσης. Θεωρία των τομέων. Θεωρία της κλαδικής διάρθρωσης. Το υπόδειγμα της ενδογενούς ανάπτυξης και τα καινοτομικά υποδείγματα. Ανάλυση του περιφερειακού εισοδήματος. Θεωρία κεντρικής θέσης και θεωρία πόλων ανάπτυξης. Η Νέα Οικονομική Γεωγραφία.
5. Θεωρίες επιλογής του τόπου εγκατάστασης. Ελαχιστοποίηση του κόστους μεταφοράς. Ελαχιστοποίηση του κόστους εγκατάστασης. Μεγιστοποίηση της ζήτησης και των εσόδων. Μεγιστοποίηση του κέρδους. Η πρακτική της επιλογής του τόπου εγκατάστασης.
6. Περιφερειακή Πολιτική: Σκοποί και μέσα. Εναρμόνιση των σκοπών της εθνικής και Περιφερειακής Πολιτικής. Τα μέσα της Περιφερειακής Πολιτικής: Υποδομές, κίνητρα επενδύσεων, τοπική ανάπτυξη, καινοτόμες δράσεις. Πολιτική Αστικών Κέντρων.
7. Ελληνική Περιφερειακή Πολιτική και Προγραμματισμός. Περιφερειακή Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης και Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς.
8. Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης. Μέτρηση περιφερειακών ανισοτήτων: μέτρα διασποράς και μέτρα συγκέντρωσης. Συντελεστές ειδικεύσης περιφερειών: συντελεστές συμμετοχής, συντελεστές ειδικεύσης, συντελεστές εγκατάστασης, συντελεστές χωροταξικής αλληλεξάρτησης. Μέθοδοι οριοθέτησης Περιφερειών.